

EXEMPLAR:

Młodzi liderzy integracji imigrantów

Moduł 8: IT i media społecznościowe

TWORZENIE ZASOBÓW:
Tworzenie godnych zaufania zasobów

Intro

Jean Léon Gerome (1896):
Prawda wychodząca ze studni

- **Ta historia ma ponad 200 lat.
Czy to nadal ważne? Dlaczego?**
- **Jaki jest związek tej historii z naszymi czasami?**

Jak kontynuuje się tę historię?

A

Zmęczony spędzenie 200 lat w studni, Prawda zakłada ubranie Kłamstwa, ponieważ jest to jedyny sposób, aby być przyjętym przez świat ponownie.

Tak więc do dziś, Prawda i kłamstwo są nie do odróżnienia dla wszystkich oczekujących, którzy widzieli je

B

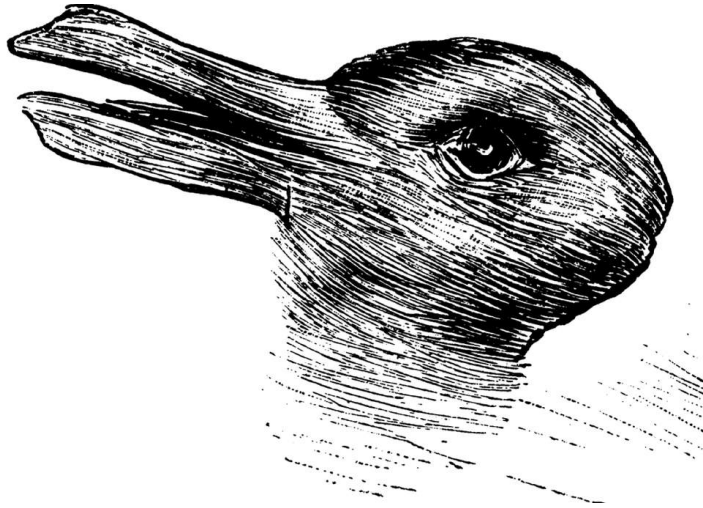
Prawda pozostaje w studni, ale czasami ludzie przychodzą i siedzą w pobliżu, szukając jej. Jeśli będą szczerzy i zadowoleni z tego, że widzą ją nago, Prawda się ujawni. Ale ponieważ jest to bardzo osobiste doświadczenie, stanie się ono tylko z jedną osobą na raz.

C

Prawda trzyma telefon komórkowy i zdaje sobie sprawę, jak bardzo świat jest zainfekowany słowami kłamstwa. Są tam dosłownie setki miliardów i miliardy kłamstw. Niektórzy sprzymierzeńcy Prawdy stworzyli historie o niej, ale nie są one modne. Są one odrzucone, uważane i

Jak by pan zareagował?

- Czy wolałbyś nagą prawdę czy dobrze ubrane kłamstwo?
- Jakbyś zareagował na nagą, może niewygodną prawdę?
- Czy kontekst ma znaczenie?
Na przykład: Co gorsze, kłamstwo przyjaciela czy gazety?
- Czy prawda jest zawsze taka sama dla wszystkich?

- Widzisz królika czy kaczkę?
- Obie odpowiedzi są poprawne i prawdziwe!
- Prawda jest czasami dowodowa, a czasami stanowi część interpretacji.

- Jak odróżnić kłamstwo od prawdy?
- Jaka jest różnica między kłamstwem a osobistą interpretacją?

Znalezienie prawdy - praca grupowa

Utwórzcie grupy i przeczytajcie jeden z poniższych artykułów:

- A) [Cukier = palenie?](#)
- B) [Trujący ryż?](#)
- C) [Seksistowskie i zakazane](#)
- D) [Zmiany klimatu](#)

Co o tym sądzisz?
*Czy przedstawione fakty są wiarygodne?
Jak dojdiesz do swojej decyzji?*

WIARYGODNE INFORMACJE

DOKŁADNOŚĆ

AUTORIA

BIEŻĄCA
KURCJA

OBEJMUJE

CEL:

DOKŁADNOŚĆ

- Czy informacje są wiarygodne i wolne od literówek, błędów gramatycznych i ortograficznych?
- Czy dołączone są referencje w celu weryfikacji informacji?
- Czy jest jasne, kto jest odpowiedzialny za dokładność materiału?
- Czy istnieją linki do innych wiarygodnych źródeł?
- Czy w przypadku uwzględnienia materiałów

AUTORIA

- Czy nazwisko autora (prawdziwe) jest wymienione?
- Jakie są referencje autora? Czy identyfikują one autora jako autorytet lub specjalistę w danej dziedzinie?
- Czy istnieje wyraźny związek między instytucją a autorem? Czy jest to szanowana instytucja?
- Czy istnieje link do informacji biograficznych autora?

BIEŻĄCA KURCJA

- Czy data publikacji jest widoczna i aktualna?
- Czy podana jest data, kiedy informacje zostały zebrane?
- Czy strona jest aktualna?
- Czy te linki są aktualne, tzn. czy naprawdę działają?
- Czy to naprawdę najnowsze informacje na ten temat?

OBEJMUJE

- Czy zakres tematu jest jasno określony?
- Czy podane są materiały pomocnicze (referencje, wykresy, statystyki, grafiki itp.)?
- Czy istnieją linki do innych zasobów na ten temat?

OBIEKTYWNOŚĆ

- Czy informacje są przedstawiane z najmniejszą możliwą stronniczością?
- Czy strona jest faktyczna, czy też autor stara się zmienić zdanie użytkownika?
- Czy zdjęcia są wykorzystywane do wpływania na opinię użytkownika? Są emocjonalne czy neutralne? Czy są one w jakiś sposób edytowane?

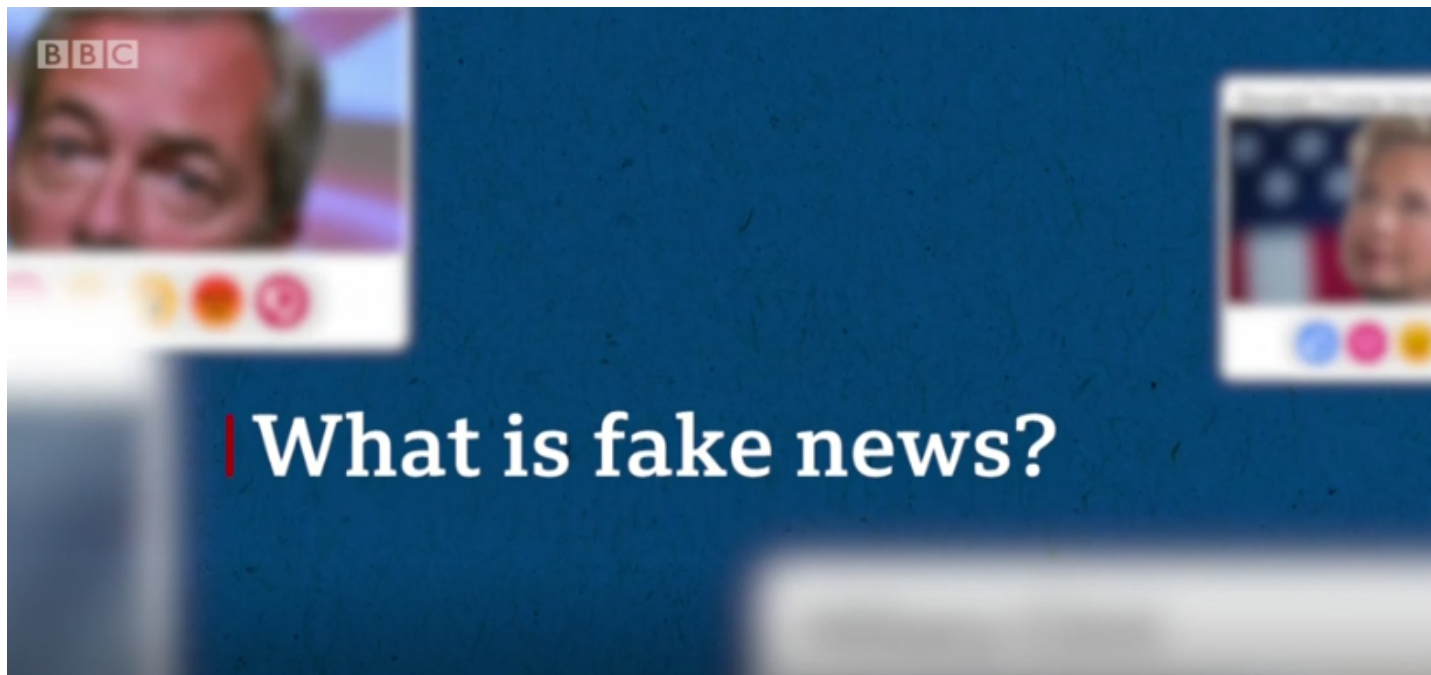
Dlaczego robimy to ćwiczenie?

- "Fałszywe wiadomości" rozpowszechniają się coraz bardziej - zwłaszcza w Internecie, ale także w mediach drukowanych i w telewizji.
- Często miesza się je z prawdziwymi wiadomościami, więc trudno je rozróżnić.

Jak rozpoznać FAKE NEWS

Jak rozpoznać FAKE NEWS

Czym dokładnie są FAKE NEWS?

Dwa rodzaje FAKE NEWS:

- Historie, które nie są prawdziwe.
- Historie, które mają pewną prawdę, ale nie są całkowicie dokładne.

I..: Prawdziwe historie, które ludzie twierdzą, że są fałszywe, ponieważ nie zgadzają się z nimi lub uważają je za niewygodne.

Identyfikacja FAKE NEWS

HOW TO SPOT FAKE NEWS

CHECK YOUR BIASES
Consider if your own beliefs could affect your judgement.

ASK THE EXPERTS
Ask a librarian, or consult a fact-checking site.

IFLA
International Federation of Library Associations and Institutions
www.ifla.org

The graphic is framed by a dark blue border with a red magnifying glass icon over the letter 'O' in the title. The bottom of the graphic features a decorative border of red and dark blue triangles.

Pro-Tipp:

Sprawdź, czy nie ma tu popularnych, fałszywych stron informacyjnych:

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_fake_news_websites

Ponowna ocena po uzyskaniu nowych informacji

■ Teraz:

Oceń ponownie, czy twój artykuł jest wiarygodny, czy nie, po zapoznaniu się z tymi kryteriami wiarygodnych informacji.

Pamiętaj: *Dobrze jest zmienić zdanie, gdy otrzymasz nowe informacje!*

Znalezienie Tory'ego - Godne zaufania Oryginalne zasoby Ty sam

Jak korzystać z Google w ogóle?

- Jak dowiesz się, ile wynosi 7 euro w dolarach amerykańskich lub funtach brytyjskich?
- Jak dowiesz się, co oznacza "opady"?
- Jak znalazłbyś konkretną piosenkę, która utknęła ci w głowie, ale nie znasz artysty i tytułu?

Różne style Google'a

Znalezienie Tory w Google

- W zależności od tego, co napiszesz na pasku wyszukiwania, otrzymasz informacje, które pasują do googlowanych terminów.
- Staraj się wyszukiwać te same informacje na różne sposoby. Uważajcie na własne uprzedzenia!
- Spróbuj poszukać:
  - ▷ "Lądowanie na Księżycu"
  - ▷ "Dowód na lądowanie na Księżycu"
  - ▷ "Lądowanie na Księżycu fałszywe dowody"

Jaką zauważasz różnicę?

Wskazówki dotyczące korzystania z Google -

1

■ Używaj głównych

rzeczowników/czasowników/
przymiotników

▶ "Najlepsza piekarnia w Wiedniu"

■ Wybierz słowa, które prawdopodobnie pojawią się na stronie internetowej, której szukasz.

▶ "leczyć ból głowy" zamiast "co robić, gdy boli mnie głowa?"

Wskazówki dotyczące korzystania z Google -

2

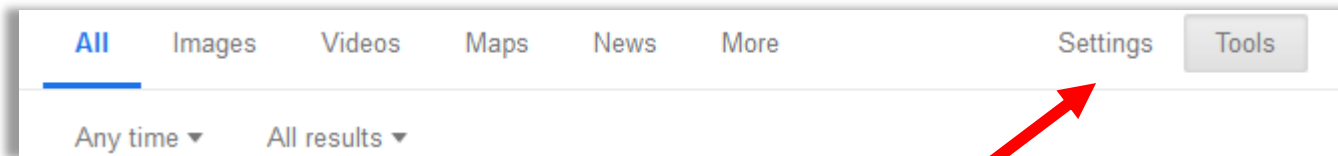
- Nie martw się o pisownię i duże litery. Google zaoferuje Ci najbardziej powiązane informacje.
- Użyj wyszukiwania wstecznego
  - ▶ Dowiedz się, skąd pochodzi zdjęcie i kto jeszcze go używa

Wskazówki dotyczące korzystania z Google -

3

■ Przefiltruj swoje wyniki!

- ▶ Użyj "Narzędzi", aby zdefiniować czas i czy Google powinien przeszukiwać go słowo po słowie (=dokładnie)

- ▶ Użyj ustawień, aby uzyskać więcej informacji

Wskazówki dotyczące korzystania z Google -

4

■ Użyj **zaawansowanego wyszukiwania**, aby jeszcze bardziej zawęzić swoje wyniki

■ Uważajcie na uprzedzenia!

- ▶ Google wyszukuje najbardziej związane z tym odpowiedzi i decyduje o tym analizując zbiorowe wyszukiwania użytkowników (tak działa również funkcja automatycznego uzupełniania).

Znajdowanie Torysów za pomocą Operatorów Google

“ ”	+	LUB	Napis:
*	( )	ORAZ	Informa
-	\$	zdefinio	źródło:
~	IN	miejsce	związane:
		:	e:

Ostateczne sprawdzenie faktów!

- Teraz skorzystaj z Operatorów Google i sprawdź ostatni fakt na swoim artykule.
- Po 5 minutach, powiedz grupie, czego się dowiedziałeś!

Dziękuję za udział!

exemplar

SUSTAINABLE EDUCATION
SEAL
CYPRUS
ACTIVE LEARNING

HUBKARELIA

INNEO

The Rural Hub

